

అసిస్టెంట్ కమిషనర్.

జి కెర్ బ్రేతుల్లు జేమ్.

అనగా ప్రస్తుత పనేతులు

సర్వజనాపయోగము గనుట
గోదావరి జిల్లా యిలాకా తునిపట్టణమున
వెలసియున్న

శ్రీరాజావత్సవాయవేంకటసింహాద్రిజగపతిరా
జుబహదరుగారిచే రచియింపబడి

స్వకీయ

శ్రీనీతారామనిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపించి

ప్రస్తుత సేజరు కుచ్చర్లపాటి సూర్యనారాయణరాజుగారిచే ప్రచురింపబడియె.

౧౯౧౬ సం॥ డిశంబరు తే ౨౦ ది.

ప్రింటర్ శ్రీరంగం నీతారామయ్య.

అయి: అయి అయి అయి*అయి అయి అయి అయి

మైసీతారామం.

— { @ } —

జికెర్ వేతుల్నజేమ్.

మనామ రతతేర హూ జబ్ తగ్ ఫుటమే
ప్రా-కబవకదీనదయాలకీధనకపడేగీ కాక ||౧||

టీ|| రామనామం శరీరముయందు ప్రాణము
స్థితవరకు స్థితిస్థూ పుండండి. ఆయన దీనద
యాశుడు గనుక యెప్పుడైనా వినబడి నీవు తరిం
చకమానవు.

వాదలకీర్ గర్తీక రే జబ్ బర్ సకా కీఆస్ ।
దుష్టకీకృపాబురీభలీసజక కీతాస్ ||౨||

టీ|| మేఘావరణ చేసినప్పుడు చాలా గుఱా
యింపుగా పుంటుందిగాని తదిసంపరము వర్ష
మృద్ధిచేత సౌఖ్యం కలుగుతుంది. దుష్టనునియొ

(౨)

క్ర కృపవల్లనయినా యేమిఫలితంలేదు. సజ్జ
నునకు కోపంకిలి నప్పటికీ తదనంతరంలా, కా
రి అభిమతమిది

బేల్ మూల్ బరఖాల్ షేకర్త బ్రచ్చ సేప్రీన్.
పానీగయేఛాడేసహిపున్ కీపు త్తమరీత్ ॥ ౩ ॥

టీ॥ లత ఆయితే వర్షాకాలమందు అన
తనయొక్క అభివృద్ధి దినములయందు వృక్షము
తో స్నేహం చేయుచున్నది అనగా వృక్షము
నుగాని పాదుకరనుగాని చుట్టుకోవడం లతకు
స్వభావసీద్ధం గనుక స్నేహము చేయుచున్నదని
తాత్పర్యం. అటువంటిలత ప్రాణమువిడిచిపెట్టి
నప్పటికి వృక్షసాంగత్యము విడిచిపెట్టదు. అన
గా చుట్టుకున్నచుట్టు విడిచిపోదు అని తాత్పర
ము, పు త్తములయొక్క సాంగత్యరీతి యిట్లాటి
దిఅని భావము.

జ్యోనహిడూబక్ష్ కాత్ కూక మూక హాకీ

రీతిః । అన్తే నీచమాజాన్ కీయేహి బభూవ కీరీత్ ॥

టీ॥ సదాపిము కిర్రనుముంచి వెయ్యదు తెం
ద చేసనగా అనచేతను వృద్ధిపొందింపబడ్డది అ
నేకేమన నేనుకాకకీ. అనుగేభుత్తములు
మవల్లసగరక్షించకట్టవల్ల సను నే పిచ్చెయ్యరు.

సోతరూన్ద నీపీముఖ్త సోతరూన్ద కాపూర్
మారకేమన భయోసం త సోత సూర్.

స్వాంబిందువు మూర్త పుచ్చియగుపడి ము
త్తమమతున్నది ఆబిందువే కిరూరపురణియం
నడి కిరూరమతున్నది ఆబిందువే సర్పము
ఖమందునడి విపన్నద్ధికి గజేయుచున్నది ము
చేవన కయినపరికి నేమేమచేచెడి పుత్తులు
అకీకీయ్యుదా అయామం బచెడి సుణములుభే
దిస్తవని సూరుదా సుముక్తి వాక్యం

సర్ దక్కనతా తాహంచ నవ్వుజాత్ ।
హోహో కేసరీ సేవాయీ సేలిపటాత్ ॥ ౬ ॥

(౪)

టీ॥ రాజు - విద్య - స్త్రీ - లతా - యీనాలు
గు ధర్మములున్న వాట్లంతటవి కీర్తి అపకీర్తుల
ను స్వయంపొందవు యేలాగున పొందుతివం
టే యేరీతివస్తువులు వారినిచేరివుంటవా వాట్ల
గుణములను పొందుచున్నవని భావం,

ఆమఫలే నీచోనివే అరండ్ కాసాంజాయ్ ।
జాంచాప్రీత్ గఢాటివాజ్ ఘటక్ ఘటక్ ఘట
జాయ్ ॥ ౭ ॥

టీ॥ మామిడిచెట్టు ఫలించిన తరువాత కొమ్మ
లు వంగిపోతవి అముదపుచెట్టు అదీర్ఘముగా
యెదుగుతుంది. ఆరంభమందు విస్తారంగాచేసిన
ప్రీతితగ్గిపోతుంది. గార్భధస్వరం ఆరంభమందు
యెక్కువధ్వనికలిగి క్షీణించుచున్నది,

అన్ తర్ థేరీజహర్ కాము సేనో లేమిత్ । వి
సీకుబధకూఢో డీయ్యెవిస్సాబీన్ ॥ ౮ ॥

టీ॥ లోకమందు చాలామందిజనులయొక్క

(౫)

మనస్సు విషపుంజముగా పుంటుంది. సంభాష
ణ అయితే అతిమధురముగా తోచబడుతుంది.
గనుక యిటువంటి దుష్టబుద్ధిగలవాళ్లతోటి విశ్వా
సమునువిడిచి పెట్టి న్యస్తంగా పుండవలెనని భా
వము.

నగర్ నార్ కుయార్ భూలపర్ తీర్ నకీజో సా
సోగ్ దేఁఖాయెచి త్తమయే నదీజేకహిగిర్ ధర్
కబిరాయ్ || ౯ ||

టీ|| జొరస్త్రీలను విహితంచెయ్యకపోవడం
మరచిపోవద్దు. వాళ్లు అనేకవాట్లు వేసుకుంటా
రు. వాళ్లను చిత్తమందువకటిన్నీ, వాచావకటి
న్నీ చెపుతారని కవిగిర్ ధర్ రాయ్ మొక్క అభి
ప్రాయం.

కాగాక్యాధనలెత్తహోయల్ క్యాధనదే ।
మీతమీతేబయన్ సేజ్ మీతాకర్లే || ౧౦ ||

టీ|| కాకి యేమిసాము పుచ్చుకున్నది. కో

(౬)

యిల గోసాక్షి యిచ్చినది సాధారణ వా
 క్యములచేత గోయిల సర్వజ్ఞత్వము ఆవరింప
 జేయుచున్నది కర్మరథనిచ్చేను కాక సర్వజ్ఞ
 ములకు అసహ్యత కలుగజేయుచున్నది. గనుక
 పృథుసంహృత సర్వజ్ఞులకు ప్రీతికర మయి
 నదిసిద్ధావం.

చాతక్ చకివా చలారసర్ నితపల్ రహక్తు
 దాస | ఖర్ గూఢుగూఢుగూఢర్ సదా సుఖీభృ
 రాజ్ || ౧౧ ||

టీ|| చాతక్ పక్షి - జక్కు పక్షి - చాతుర్స్య
 ముగిలపురుషుడు - యీశునియెల్లప్పుడు చిం
 త్రాక్రాంతియి తనమర్నాదకాహడుకుంటూ
 నుంటూను అనగా సేవోపకరింశమందుచుచా
 రుంకిలమగన్ముతో ఘంటారని ధావం గార్తభ
 గు - గుడ్డిగూబ - మూర్ఖుడు - యీముగిలయె
 ల్లప్పుడు తాముంటూ ఉత్పదానితో తేత్తప్తని

పాండురూ అస్థవస్త్ర విచారణలేకుండాసంతో
షంకలమనస్సుతో పుంటారని భావం.

కభూనగాండూ రన్ చెలే కభూనలుచ్చా
నీల్ | సకిలసభాకూ రామ్ రామ్ బదా హూల్ కబి
జెంగ్ || ౧౨ ||

టీ|| గాండూ యుద్ధానికి యెప్పుడూ వెళ్లిదు
అనిన్నీ, లుచ్చాకు యోగ్యత పుండదు అనిన్నీ. అ
టువంటివారితో కూడిన సభకు రాం రాం అని
సలాదు చేసి వెళ్లిపోవలసినద అని కబిజెంగుఝ
క్క అభిప్రాయము.

దాతాదాతామగయెఫిరీ హగయెమక్కి
చూస్ | లేనాదేనా కువ్ నహి లడినే కామజ
బూత్ || ౧౩ ||

టీ|| దాతలు అంతా పోయినారు. అందరితాగే
లోభులు పున్నారు యిచ్చీవాళ్లు పుచ్చుకునేవా
ళ్లు యెవరూ లేరు గాని దెబ్బ తాటకు సిద్ధమవుతాగు

(౮)

అంధర్ సగరి భభూజ్ రాజా టకానేర్ భా
జీ టకానేర్ భాజా ॥ ౧౪ ॥

టీ॥ చీకటిఁబ్బం అనగా తెలివితక్కువ
వట్టుముకు తెలివితెనిఁగ్రుఘులుపులయిపుంటే టం
కిమునకు సేరు దొంగల కూరమె దల్లెన అకి కూర
లన్న టంకిమునకు సేరు మిఠాయిమె దల్లెనవ
దార్థములన్నయిక్తాయుక్తవివేచనలేకుండా
సమానస్తేనవలెకే విక్రియించబడులవి. అనగా
నుగచిచ్చెట్టే వివరం లేకుండావుంటననిభావం.

తులనీపహంసజాయ్ జహం ఆరీ కనభావ్ ।
తెరన్ జిరాన్ జోదీ. యేరా జా హెబాయా రావ్ ॥

టీ॥ ఆదరణలేని స్తుతపయిసరాజుదగ్గరకుగాని
యితర్లదగ్గరకుగాని వెళ్లికూడదని తులనీదాసు
యొక్క అభిప్రాయం.

తులనీరఘుర్ జాయ్ దుఃఖ్ సకహియ్ కోయ్ ।
అప్పొర్ననగవాయ్ బాత్ సకహియ్ కోయ్ ॥

టీ॥ పరులయిల్లదు వెల్లి తనయొక్క దుఃఖమునుచెప్పకూడిదు యేడెవకూడిను. తనయొక్క కర్మమును పొడికూడిదు యెవరున్నయేమాట యున్న పొరుగుంటచెప్పకూడిదు అనితులనీదాగు అభిప్రాయం.

ఉల్లేనీసేదేనానహీం. ఉల్లేనీదేనాదిత్ - నహీంమిలాతోనహీంమిలా - లేకక కంటలేనేమిత్ మిత్ ॥ ౧౭ ॥

టీ॥ తనఅంతరంగమునుయెవ్వరికీ యివ్వకూడదు. తనఅంతరంగంతో కలసిసవానికి యివ్వవచ్చును అట్టిఅంతరంగంకలీసేసవాడు అట్టిచకిపోతేపోవుగాని అక్కువస్వభావం గలవానితో కలియవద్దు.

రాధాపలకేకర్బనేస్వేతపుష్పహృత్ । రాధాపూచీకిషన్ కూమకానా మనహిదేత్ ॥ ౧౮ ॥

టీ॥ కృష్ణమూర్తిచేతిలో తెల్లనిపుష్పమువ

కటిపుండగా రాధజూచి అది యేమిపుష్పమని
 రాధఆడుగగా కృష్ణమూర్తిచెప్పక పూరుకున్నా
 రు కారణమేమనగా, తుమ్మిపుష్పమని అనవ
 లసివస్తుంది తుమ్మిపుష్పమనగా అనబడుచున్నది. తు
 మ్మిపుష్పమనగా నీయొక్క పుష్పమని అర్థము
 కూడా అవుతుంది. మరిన్నీ తుమ్మరీ అని విధిజన
 గాలంటే నీవుగలించినావు అనే అర్థముకూడా
 వస్తుంది. అదినిండా స్పదమేపున్నదిగనుక శ్రీకృ
 ణ్ణులవారు పూరుకోవడముకు కారణమయినది.
 రాధకు యేమికోపమువచ్చునో అని చెప్పడం
 మానివేసినారు.

రాజుయోగిఅగన్ జల్ పున్ కీపుత్తీరీత్ | డ
 ర్తారహియ్యేథోడేపాలేపరళురామకీప్రీత్ || ౧౯ ||

టీ|| రాజు - యోగి - అగ్నిహోత్రం - ఉద
 కం - యీనాలుగున్న వారి యిష్టం వచ్చినట్లు
 ఉద్భవించగానడిచేవారయివున్నారు. వీరుయవరివ

వసు సాధి నదిదళం గాన కొట్టగావరక.రాము
అవారచే పాచింపకార

కిడుప రాసేయిగా నాఖాచా సాఖాండ
మక రాఖేన రాగ్ సేఖుల్ల రాఖేరాండ ॥౨౦॥

టీ॥ చేనును భక్షించేటటువంటిన్ని, నేచె
ట్టుయందువుండే పురుగు భుండుకర్మ సుయిచ్చి
యిస్తే ఘ్నుందా, బారత్వమందు సంచ మ్నావే
రాగ్ మునుకోతె యట్లాకి గుమంది

యెకేమురగ్ గుండున పామేనసర్ నాఅన్ షికి
మేపూదర్మపుష్పపింగ ॥౨౧॥ ఆస్మా సూనశోరో
జేమి హమమేఖురదీ గొట్టెద్య ॥ ౨౨ ॥

టీ॥ మరహడికి క్లాగలేపు శరస్సులేను,
తల్లికడుపున తొడిగి యిక్ష్మపీపునా పుట్టగాలేను,
ఆకాశమందూలేను భూమియందూలేను యెల్లు
ప్పహూ (కహూంహూ)ం ముసేరక్తిమాంసము
లను ముందుంది॥ అదియేమిటి అనగాపిచారం॥

(౧౨)

జైఁవ్ కజరీతే సాల్ మేపాల్ పాత్ మేపాత్ ।
జైఁవ్ చెతురకాతీ బాత్ మేబాత్ బాత్ మేబాత్ ॥

టీ॥ యేడాకులలరటి - వక ఆకుమీద వక ఆకు
యేలాగున పుంటుందో చెతురమైన వార్లమొక్క
మాటలు, మాటమీద మాట మాటమీద మాట, ఆ
లాగునే వస్తవని తాత్పర్యం.

సూర్ సూర్ తులసీశనీ ఉడుగుకాకేళవ
దాస్ । బాభీసబ్ బిజ్జోర్ పై జహతిహకర్త ప్రి
కాస్ ॥ ౨౪ ॥

టీ॥ సూరుదాసు సూర్యునితో సమాన
మైన ప్రకాశతగలవాడు. తులసీదాసుచంద్రుని
తో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. కేళవదా
సునక్షత్రముతో సమానమైన ప్రకాశతగలవా
డు. తదితరమైన వార్లు మెరుగుడు బుచ్చులతో
సమానమైనవార్లని భావం.

సజ్జన్ ఓడిన్ యాదకర్ తుమ్హమ్ లాగీప్రీత్ ।

మన్ చోరో మీల హెమాహటియో యెహీ బధన్ కీ
రీత్ ॥ ౨౫ ॥

టీ॥ సజ్జనుడా నీవు నేను ప్రీతిగా కలుగు
కున్నరోజు జ్ఞాపకం వుంచుకోవలసినది గొప్ప
హాయియొక్క మనస్సు వకిరీతిగావుండిను గను
కయితరరోజులయందు కలుగు సూకలియదో.

యిన్ హెమాఆవేఅన్ బయిముః సేక హెమాఁ
బనాయేచిత్తమెఘూర్ బైరీ ॥ ౨౬ ॥

టీ॥ వైరులయినటువంటి వాళ్లు వస్తారు. మన
స్సానైరమును పూరావుంచుకొనిమాటద్వారా
యేహోవకటిబనాయించి ముఖప్రీతి మాటలు చెపు
తూ వైరులు కృత్రమంచేసుటకు వస్తారనిబావం.

తారాకాతేజ్ మేచందర్ సహీఘపే। సూ
ర్యఘపేసహీ బాదల్ ఛాయో। రాత్ ఎడేరజ
పూత్ సహీఘపే। దాతాసహీఘపే క్రమంగ్ల
గాయో। చంచల్ నారీకాస్తేసహీఘపే। రీత్

నహీచుపే ప్రీతః గాయో । కిన్- యోకబ్ధ్మయో
అస్మైఖురాసీఖర్తృఘననహీబభూక్తలగాయో ।

టీ॥ నక్షత్రములకాండమీద చంద్రకాంతి
దాగదు. మేఘంయొక్కనీడలయినప్పటికీసూ
ర్యకాంతదాగదు అనగావెలుగుపుండకమానద
నుట యుద్ధంలోక్షుద్రయుల దాగరు దాంతపో
యినదాగదు. చంచలస్త్రీయొక్క నేత్రములు
దాగవు. యెంతప్రీతిగాపున్నా గుణందాగదు.
ఖురాసీలోచెప్పినకివ్విం యెంతవీభూతి రాసి
నా ఖర్తందాగదు

జౌహూకహఃచరణమూరీభోడ్కర్ । యే
మదనాచంద్రాసౌహ్నేరీషమీబుహలా । భస్మరూ
పగతులసూనీమణోస్సీ । రాధాకిషన్ వ్యారే
భాలోస్సేయాః సౌలూ ॥ ౨౮ ॥

టీ॥ నీయొక్కపాదములు ఎదిలివేసి యెక్క
డకూవెల్లను, వామనృథచంద్రుడా నాయొక్క

పాణిములు నీకుదిగదడుస్తాను నా యొక్కమ
నన్నునీయందు మోహంతోభండి చనిపోయి
నాభస్మమై నీశరీరంమీదనేపడితాను.

బైరీబాన్ ధూఁబానియాఁ జవారీచోర్ | ల
బార్ బటవారీరాగీరునినగర్ నాగ్ కుంహార్ ||

టీ || వన్నెకాడున్ను, జూజగాడున్ను,
దొంగానున్ను, తనయొక్కలేనిపోనిగొప్పలుచె
ప్పకునేవాడున్ను, దుకాణదారుడున్ను, వెత్స
మును యిచ్చేవాడున్ను, పట్నవాసంలోఘ
నాగంకతగలిగినపట్నవాససారస్త్రియందు ౭ .
త్వంమీదను విరోధులు విహితులున్నఅభుతారు.

క్యాకహూఁకర్తార్ సేఅనుచామూకేసంగ్ |
దీపక్తోచాహతునహీజల్జల్మరేపతింగ్ || ౩౦ ||

టీ || భగవంతునితో యేమిచెప్పను అనగా
యేమిహాశ్చర్యం. యిష్టంలేనివారితోసాంగత్యం
చేయడం వ్యర్థం యట్లాగంటే దీపం యేమియి

చ్యుయించనప్పటికి అందులోపడి కాలిపోయేట
టువంటి మిడతలనుక్క శ్రమ వ్యర్థమేకదా.

సంతమిలనమాజాయ్యేతజ్జమమతాఅభిమాన్ |
జంజంపగ్ ఆగేధరే తంతంజగ్ సమాన్ || ౩౧ ||

టీ|| సత్పురుషులను చూచేకొరకు గర్వము
నువిడిచిపెట్టి అందరూ నెల్లడం యుక్తం. అది
యెట్లాగంటే అందునిమిత్తంనడిచేవొక్కక్క
అడుగున్న యజ్ఞఫలంతో సమానమైనపుణ్యం
లభించుతున్నది.

బ్రిజ్ సముద్ర మధురాకమల్ బృందాబన్
మకరంద్ | బ్రిజబనితాసజ్ పుష్పహయ మధు
కర్ గోకులచంద్ || ౩౨ ||

టీ|| బ్రిజ అనగా వ్రజదేశం. వ్రజమనేటటు
వంటి సముద్రం. అందులో మధురాపట్నం కమ
లము. బృందావనం మకరందం గోపికలుకింజ
ల్కములు. అట్టిదేశమందు శ్రీకృష్ణులవారుభ్యం

గమై సంచరించిరని భక్తజనవాక్యం.

కోటికల్పకాశబసేమధురాంబుహజార్ | ఏక
కల్పసరయుగాలసేతులహినలు సదాసే || ౩౩ ||

టీ|| కోటికల్పాలు చాడయిన నివసిత్యైయెం
తఫలమో మధురాపట్నమున వెయ్యికల్పములు
నివసించడంచల్ల అంతఫలంభున్నది పట్లకంఠే,
సరయులీరమందు వక్కకల్ప నివసించడంచే
త అంతఫలం భున్నదని యోగీదాసుగారి అభి
ప్రాయం.

బ్రజ్ చారాణీకోసేమే చార్ గామనిబధాం |
బ్రిందాబజారీ మధుపురిబరసానూసంధిగాం ||

టీ|| యెవభై నాలుగు క్రోసుల విస్తీర్ణముల
వ్రజదేశమందు స్వామికిప్రధానక్షేత్రవి నాలుగు
గ్రామములు అవియేనగార్లు దావనం - మ
ధురాపట్నమున్ను. బరసానూసేదన్నీ - నంది
గాంఅనేదన్నీ యీ నాలుగున్ను

(౧౮)

బస్సీబిటసేంట్ నహీంకిషా నామ్ సోనామ్ |
బ్రిందాబా సోబా నహీనందిగాంసోగాం ||

టీ|| లోకమంగు ఆనేకవృక్షములు శున్నప్ప
టికియమునాతీరమగు శున్నబస్సీంట్ అనేవటా
వృక్షముతో సమానమైనది యేవీకాపు కృష్ణనా
మ లోకమంగు నేననామయేది కాదు. బ్రిందా
నహీనందిగాంసోగాం నదిగామిమంవంటి
గ్రామం యేమిమంకాదు

ధనలోభం వఖ్ ఆవేజేమీసే | జిస్ వఖ్
కమింగ్ ధర్మమేలగావే | అస్మత్ నారీ కౌణ
జానే | హర్తోఅప్పీసియాభుయిబీచ్ సిధారే || ౩౬

టీ|| లోభియొక్క ధనం కప్పెట్టినది భూమి
లోనుంచి యీలావస్తుంది అదియెట్లాగంటేవీ
డుచచ్చినతరువాత వీడినిభూమిలో కప్పెట్టిన త
రువాతను పువ్రతయొగ్గత ఆవేడిపోయిన త
రువాత తెలియవలెను.

(౧౯)

జహంగీర్ తహజూర్ | జహంగీర్ తహజూర్ ||

టీ|| విస్తారం భనం భన్నచోట పామూపుం
టుంది అనగా చదివరులకు దానియరగ అనేక్షగ
లవారయి కొట్టిపుచ్చుకోవడం, ప్రాణహనికల
గచెయ్యడం మొదలైన జాభకిములు పుంటవ
నిభావం. యెక్కడినువాసపుష్పంపుంటుందో
అక్కడముల్లుపుంటుందని భావం.

ఖుదాయిస్వాస్ హైథాగాండేజంగల్ మేదం
దో రాషహర్ మేలడకాబగల్ మే || ౩౮ ||

టీ|| భగవంతుడు ఏడిద? రసేపున్నాడు. ఆ
రణ్యలొకవెళ్లి వెతకవలెనా, అనగా యెక్క
డపడితే అక్కడవుండే భగవంతునిగురించి యె
క్కడో పున్నాడని ప్రయత్నంచెయ్యడం యేలా
టిదంటే చంకలోపిల్లవాడినిపుంచుకొని నాపిల్ల
వాడుయేమైనాడని పూరంతటా సాటించినట్టే.

* నహీం ముహతాజ్ జేవర్ కాజి సేఖాబీఖుదా

(౨౨)

జపరాపసాదస్త్యయేకపహర్యార్ | శే
సెరాదీపభహర్ సయాయేద్ బహర్ || ౪౩ ||

టీ|| ప్రపంచమును వక్కడేరాజుఅయితేబ
హు యోగ్యతగా వుంటుంది గాని బహుత్వమే
లే దాగావుండిదు అదియేలాగునంటే వక్స్త్రి
కి యిద్దరు భర్తలువుంటే యేప్రకారం కూడదో
అలాగునే.

హోమసరోనదీదాకనేహంరికాబ్ | సతా
బండ్ బాహంమహోఆఫ్ తాబ్ || ౪౪ ||

టీ|| యిద్దరురాజులుకలిసివుండగాయెవరూ
చూడలేదు. అదియేలాగునంటే సూర్యుడు
చందుడు యిద్దరున్నుకలిసి యేకకాలమందుప్ర
కాశించినట్లే.

కమ్ జరఫరాయిల్క్ అదబ్ ఆమోఖిత్ |
తేగ్ దాదన్ బదస్తైరాహ జన్ || ౪౫ ||

టీ|| నీచునను విద్యాప్రాజ్ఞత కలుగచెయ్యడ

మనది యేలాగునపుండునంటే దార్లుకొట్టేవా
నికి ఆయుధం యిచ్చినట్టే.

సహిలస్థైలాభదక్ షాపికస్తే, పికస్తానషా
యద్దిగర్ బార్ బస్తే ॥ ౪౬ ॥

టీ॥ బద్ధకాకౌపును బద్ధుకొట్టడం సూభం.
పటలమయిపోయిన కౌపును అరిగివేయడం పృ
యాస అనగా చెరపడం తేలిక అనిన్నీ బాగునె
య్యడం కష్టమనిన్నీ తార్కికం.

బయక్ష్మా రాషిద్ దర్ మంజిల్ సె । బెగన్
జద్దిల్ షాహి మందాబసె । అగర్ బి కయే
పుర్ కునసే దబ్ గులాబ్ । సగేదర్ వపుఖతద్
షరద్ మక్ జలాబ్ ॥ ౪౭ ॥

టీ॥ వక అయోగ్యుడు సభలో హర్షున్నట్టి
యితే పుత్రములమనస్సులకు లపడంవి అదియే
లాగునంటే శుభ్రమైనట్టిగదే నిండింపటంపు
న్నకుండిలో కుక్కునుమించికలుపుచేసినట్టే.

(౨౪)

జుబాంగర్ దహా నేఖిరద్ పాన్ చీస్త । కలీజ్
రంగన్ జ్ సాహబ్ హుసర్ ॥ ౪౮ ॥

టీ॥ నాలుక విద్యావంతుని సూరియంగుయే
మివస్తువైపున్నదంటే విద్యావంతుని ధనాగార
ముకు తాళేపున్నది

నుదర్ బస్తా దాషద్ చదానద్ కసె । కబో
హర్ పురోష్ఠ యోషిషగర్ ॥ ౪౯ ॥

టీ॥ కొట్టుకొలుపు వేసేపున్నగుడల యేమను
కుందురు. రత్నములు అమ్మువాడో లేక గాభా
పెంకులు అమ్మువాడో యేమి తెలుసును.

10255

